

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สนามบินเซินเจิ้น ประเทศจีน*

โดยนายสุจิต นิमितกุล

เขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นได้ก่อตั้งมาเป็นเวลากว่า 30 ปีแล้ว สมัยประธานาธิบดี เต็ง เสี่ยวผิง ซึ่งได้รับความสำเร็จอย่างสูงเป็นตัวอย่างแก่เขตเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ เขตเศรษฐกิจดังกล่าว (เซินเจิ้น) ในจีนถูกตั้งในปี พ.ศ. 2522 เซินเจิ้น ในที่สุดกลายเป็นหนึ่งในเมืองใหญ่ที่สุดในบริเวณสามเหลี่ยมแม่น้ำไข่มุกซึ่งได้กลายเป็นหนึ่งในเมืองเศรษฐกิจของจีนได้เหมือนกับพื้นฐานที่ทำให้ใหญ่ที่สุดในโลกเซินเจิ้นอย่างก่อนรู้เป็น 'Bao' จังหวัดถูกโฆษณาเพื่อ ระดับจังหวัดใน มณฑลกว่างตุงเมืองเซินเจิ้น ภาพลักษณ์ที่หลายคนรู้จักคือ ความเป็นเมืองเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญของจีนทางตอนใต้ และที่เป็นแหล่งรวมความทันสมัยแห่งหนึ่งในมณฑลกว่างตุง(กว่างตุง) ซึ่งแน่นอนว่าเมืองเซินเจิ้นก็มีเป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจระดับนานาชาติให้ได้ภายในปี 2005 โดยพุ่งเป้าไปที่การเป็นเมืองแห่งเทคโนโลยีและวิทยาการขั้นสูง ศูนย์กลางลอจิสติกส์ ศูนย์กลางการเงินนานาชาติระดับภูมิภาค และแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลเซินเจิ้นสามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศได้เป็นอันดับ 4 ในจำนวนเมืองระดับกลางและสูงในประเทศ มีปริมาณเศรษฐกิจมากเทียบเท่ามณฑลระดับกลาง และยังเป็นอีกเมืองหนึ่งที่มีผลกำไรทางธุรกิจดีที่สุดใน

ทั้งนี้ มูลค่าการนำเข้าส่งออกรวมของเซินเจิ้นยังมีสัดส่วนเป็น 1 ใน 7 ของมูลค่ารวมทั้งประเทศ (จีนแผ่นดินใหญ่) สูงเป็นอันดับ 1 โดยรักษาระดับมาได้อย่างต่อเนื่อง 10 ปีนอกจากนี้ เมืองเซินเจิ้นยังเป็นชุมทางขนส่งและคมนาคมที่สำคัญ ทั้งทางทะเลและอากาศทางตอนใต้ของประเทศ โดยเฉพาะการเข้าออกของสินค้าตู้คอนเทนเนอร์ที่บริเวณท่าเรือเมืองเซินเจิ้น มีปริมาณมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ และเป็นอันดับ 6 ของโลก คือ สนามบิน

* ฐานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเซินเจิ้น เมื่อวันที่..... โดย สปร.

สนามบินเซินเจิ้น เป็นสนามบินที่สร้างติดกับทะเลแห่งแรกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นสนามบินแห่งแรกที่สร้างโดยการถมทะเล อีกทั้งยังเป็นสนามบินที่มีความทันสมัยแห่งหนึ่งของจีน เริ่มเปิดใช้ในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ ซึ่งใช้ระยะเวลาเพียง ๕ ปี ในการบริหารจัดการจนได้รับความนิยมจากประชาชน ในการเดินทางเข้าออกประเทศจีนเป็นอันดับ ๔

อาคาร ๓ ของสนามบินนานาชาติเซินเจิ้นมีพื้นที่โดยประมาณ ๔๕.๑ ล้านตารางเมตร มีสะพานวงช้าง ๖๒ ตัว อาคารเทียบท่าโดยสาร ๖๒ ห้อง ห้องสำหรับเลื่อนไฟล์บิน ๑๔ ห้อง และห้องที่ใช้ภารกิจอื่นๆ รวมทั้งสิ้น ๒๐๘ ห้อง ขณะนี้กำลังมีการก่อสร้างอาคาร ๔ ซึ่งจะเปิดใช้ในโอกาสต่อไป

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลอาคาร ๓ ของสนามบินนานาชาติเซินเจิ้น

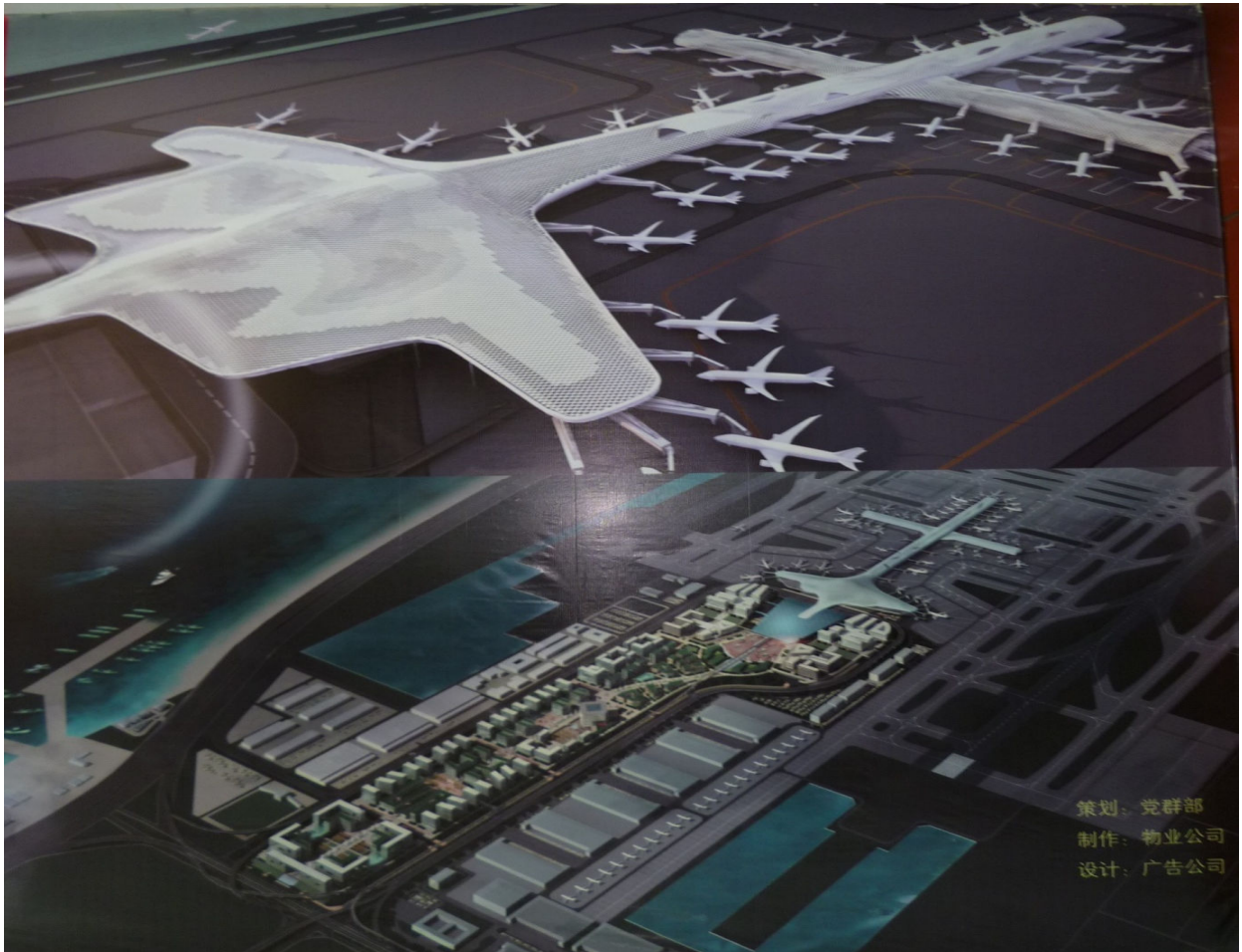
GTC商业发展思路——中远期发展6~10年

GTC 中远期发展6~10年，发展条件分析——

- ① 商业发展处于上升期，区域氛围逐步成熟，商业规模扩大，形成综合商业集群，多种丰富商业业态；
- ② 地铁交通及高速公路建成，商业辐射面扩大
- ③ 机场酒店、写字楼商务区、中央商业区等建成，商业规模带来辐射效应；
- ④ 消费人群除机场客流及员工外，将增加大量周边区域消费群体。

ภาพจำลองในสนามบิน

GTC เป็นหอควบคุมการบินของสนามบินเซินเจิ้น

GTC เป็นหอควบคุมการบินของสนามบินเซินเจิ้น มี ๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกัน ได้แก่

๑. หน่วยงานน้ำ (หน่วยงานที่เกี่ยวกับลม)
๒. หน่วยดับเพลิง (หน่วยงานที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ)
๓. กรมพยากรณ์อากาศ (หน่วยงานที่เกี่ยวกับฝน)

๑. หน่วยงานน้ำ (หน่วยงานที่เกี่ยวกับลม)

หน่วยงานที่เกี่ยวกับลม ลมคือมรสุมที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล ถ้าเกิดอุทกภัยขึ้นหน่วยงานนี้จะเข้าไปบรรเทาหรือเข้าไปทำการช่วยเหลือ

๒. หน่วยดับเพลิง (หน่วยงานที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ)

หน่วยงานที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเกิดจากฝน รวมทั้งไฟที่เกิดจากความไม่ตั้งใจจะถือว่าเป็น ภัยธรรมชาติ หน่วยงานนี้จะเข้าไปดูแล

๓. กรมพยากรณ์อากาศ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับฝน)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับฝน เมื่อเกิดฝนตกลงมาแล้วทำให้สนามบินหรืออาณาบริเวณโดยรอบเกิดน้ำท่วม หน่วยงานนี้จะเข้าไปดูแล

ทั้ง ๓ หน่วยงานข้างต้นมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญในหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- ความปลอดภัย
- ห้องอาคารโดยสาร
- การดับเพลิง
- วิธีการช่วยเหลือ
- การรับฟังเหตุผลในหมู่คณะ
- เขตความรับผิดชอบ
- แบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ
- เคาน์เตอร์รับแจ้งการสูญหาย
- หน่วยคำนวณพยากรณ์อากาศ
- ฝ่ายติดต่อประสานงานระหว่างหน่วย
- หน่วยงานที่ดูแลเรื่องฟ้าผ่า
- ความปลอดภัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่
- ผู้มีอำนาจสั่งการ

สำหรับการทำหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งได้แก่ หน่วยงานน้ำ หน่วยดับเพลิง หน่วยพยากรณ์อากาศ จะต้องมีการวางแผนเหตุการณ์ที่นอกเหนือจากการคาดการณ์ถึงขั้นรุนแรงที่สุดของแต่ละเหตุการณ์ ทุกหน่วยงานจะต้องติดตามทุกสถานการณ์อย่างใกล้ชิด มีการเตรียมการคำนวณก่อนเหตุที่อาจจะเกิดจากน้ำ พายุ เพลิงไหม้ เป็นต้น หลังจากได้ข้อมูลสมบูรณ์แล้วต้องแจ้งหน่วยงานนั้นๆ หรือผู้รับผิดชอบสูงสุดทราบ

การแจ้งเตือนภัยทางอากาศ หน่วยที่ทำหน้าที่พยากรณ์อากาศต้องมีความแม่นยำ ซึ่งหลังจากมีการแจ้งเตือนแล้วหน่วยปฏิบัติต้องพร้อมปฏิบัติงานทันที

หน่วยงานทุกภาคส่วน ต้องแจ้งเหตุ และรายงานกับหน่วยงานกลาง (หน่วยงานรัฐบาล) ให้ทันต่อเหตุการณ์

เจ้าหน้าที่ทั้ง ๓ ภาคส่วน จะต้องรายงานกับหัวหน้าในหน่วยงานนั้นๆ เพื่อขออุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ หรืออุปกรณ์ที่จะใช้ในการปฏิบัติในงานนั้นๆ

ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ หากเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ต้องแจ้งหัวหน้างานที่ภาคสนาม เป็นการด่วน เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นและจะต้องมีอีกหน่วยงานหนึ่งเพื่อมาทำหน้าที่ตรวจตราความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง โดยเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ตรวจตราอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ก่อนที่จะนำไปใช้ในภาคสนามจริง ถ้าสมมติว่าตรวจพบอุปกรณ์ที่ไม่มีความปลอดภัยหรือไม่ได้มาตรฐาน เจ้าหน้าที่หน่วยงานเบื้องต้นจะต้องเสนอเรื่องให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ และต้องแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวกับการประมง นำอุปกรณ์ชิ้นใหม่มาติดตั้งหรือเปลี่ยน ชิ้นใหม่ให้ หรือแนะนำขั้นตอน วิธีการว่าต้องใช้อุปกรณ์ชิ้นไหน เป็นต้น

สนามบินนานาชาติเซินเจิ้นมีหน่วยงานวัดภูมิอากาศค่อนข้างที่จะเข้มงวด และให้ความสำคัญเกี่ยวกับมรสุมทางอากาศ เนื่องจากอยู่ติดกับทะเล

การแจ้งเตือนภัยพายุมรสุม

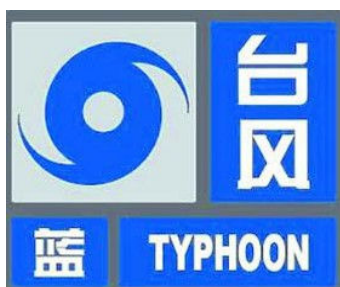
ระดับการเตือนภัยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ และแบ่งสีความรุนแรงออกเป็น สีขาว สีฟ้า สีเหลือง สีส้ม และสีแดง

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีขาว

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีขาว จะใช้เตือนภัยใน ๔๘ ชั่วโมง ในช่วงที่มีอุณหภูมิมีอากาศร้อน
หมายเหตุ : ให้ระวังอุณหภูมิในพื้นที่แจ้งเตือน

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีฟ้า

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีฟ้า หลังการแจ้งเตือน เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นจากการพยากรณ์อากาศ ต้องเปลี่ยนเป็นการเฝ้าระวังพายุระดับ ๖ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง
หลังจากการแจ้งเตือนภัยแล้วต้องเตรียมความพร้อม ในการขนคนออกจากพื้นที่ชายฝั่ง หรือชาวประมงออกจากพื้นที่ที่อาจจะได้รับความเสียหายต่อคนและทรัพย์สินเป็นการด่วน

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีเหลือง

หลังจากแจ้งเตือนภัยในระดับสีฟ้าแล้ว ความเร็วลมยังไม่ลด ให้ปรับระดับความรุนแรงและความเป็นอันตรายเป็นระดับ ๘ และขนย้ายผู้คนที่อยู่ในเส้นทางพายุออกจากพื้นที่

ให้แจ้งเตือนการจราจรทุกชนิดหยุดการสัญจรทั้งทางน้ำ ถนน อากาศ และให้โรงเรียนหยุดการเรียนการสอน และให้ทุกหน่วยงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคร่งครัด

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีส้ม

หลังการแจ้งเตือนภัย ถ้าความเร็วลมยังไม่ลด ให้ปรับระดับ เป็นอันตรายเป็นระดับ ๑๐

ให้ย้ายผู้ประสบภัยไปในบริเวณที่จัดเตรียมไว้ โดยเป็นที่ที่สามารถออกห่างจากบริเวณที่เกิดเหตุได้ทั้งทางน้ำและทางอากาศ และต้องเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุด

ป้ายสัญญาณเตือนภัยสีแดง

หลังการแจ้งเตือนภัย ถ้าความเร็วลมยังไม่ลด ให้ปรับระดับ ความรุนแรงและความเป็นอันตรายเป็นระดับ ๑๒ แล้วแจ้งข่าวสารทุก หน่วยให้ประจำพื้นที่ที่รับผิดชอบ และรับผิดชอบตามหน้าที่ๆ ได้รับ มอบหมายอย่างเร่งด่วน ห้ามรถทุกชนิดสัญจร

สรุปได้ว่า เขาแบ่งความรุนแรงของพายุที่เกิดขึ้น โดยเริ่มต้นจะใช้สีขาวย สีฟ้าเป็นระดับปานกลาง และสีแดงเป็นระดับที่รุนแรงที่สุด

ระดับสีขาวย ประมาณ ๔๘ ชั่วโมง และถ้าควบคุมในระยะ ๔๘ ชั่วโมงไม่อยู่ก็จะเปลี่ยนเป็นสีฟ้า

ถ้าเป็นระดับสีฟ้า จะใช้ในระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมง ถ้าภายใน ๒๔ ชั่วโมง ยังไม่สามารถเตรียมการ เบื้องต้นได้ ต้องแจ้งทุกหน่วยเตรียมความพร้อม เข้ากำหนดความรุนแรงเป็นระดับ ๖ และเมื่อใดใช้สี เหลืองความรุนแรงของลมเป็นระดับ ๘ ซึ่งทุกอย่างบนน่านฟ้าหรืออาณาบริเวณการบินต้องหยุดบิน ทั้งหมด

ถ้าเป็นระดับสีส้ม เป็นระดับ ๑๐ แม้แต่ชาวประมงต้องหยุดออกทะเล

เมื่อถึงระดับสีแดง เป็นระดับความรุนแรงที่สุด ภูมิภาคอยู่ระดับ ๑๒ แม้แต่ประชาชนที่อยู่ใน คราวเรือนทุกคนต้องได้รับทราบข่าวสาร ว่าใน ๑๒ ชั่วโมง พร้อมทั้งจะเคลื่อนย้ายคนในพื้นที่ออกนอกพื้นที่

การรับฟังการสั่งการ

๑. การเตรียมงานก่อนปฏิบัติหน้าที่ หลังจากเกิดเหตุ ส่วนกลางของเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัย ต้องแจ้งสำนักงานในเขตนั้นๆ เพื่อจะได้มีหน่วยเสริมและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือจากทางการ

๒. ทุกหน่วยงานก่อนจะปฏิบัติหน้าที่หรือขณะปฏิบัติหน้าที่ต้องได้รับการแจ้งเตือนทุกๆ ๑ ชั่วโมงเป็นจดหมายและถือเป็นความลับจากหน่วยงานแจ้งเตือนภัยนั้นๆ (กรมพยากรณ์อากาศ หน่วยดับเพลิง กรมอุทกภัย หน่วยงานที่ดูแลทิศทางการน้ำ)

๓. การแจ้งเตือนของ ๓ หน่วยงาน ตั้งแต่เริ่มมีการแจ้งเตือนตั้งแต่ระดับหนึ่งถึงระดับสูงสุด ทุกหน่วยงานต้องเตรียมความพร้อมทั้งภาคสนามและภาคหน่วยงานและติดตามข่าวสารการสั่งการอย่างใกล้ชิด

๔. ทุกหน่วยงานหลังเตรียมความพร้อมแล้ว และแจ้งเตือนภัยแล้ว ยังต้องพร้อมในการปฏิบัติงานในทุกสถานการณ์ เมื่อถึงสถานที่ปฏิบัติงานจริง ต้องมีฝ่ายสรุปงานทุกขั้นตอนในที่เกิดเหตุสิ่งที่ต้องระวังในขณะปฏิบัติหน้าที่

๑. ในขณะปฏิบัติหน้าที่ต้องให้ความสำคัญในการช่วยเหลือชีวิตคนเป็นอันดับแรก ถ้าไม่มีความสูญเสียต่อชีวิตค่อยดูแลทรัพย์สินเป็นเรื่องถัดมาและความปลอดภัยในเรื่องอื่นๆ ไป ฯลฯ

๒. ศูนย์ดูแลสั่งการหลังการปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือจบลง ต้องสั่งเป็นทางการให้ทั้งสามหน่วยงาน

สรุปการช่วยเหลือในหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร

๑. หน่วยงานที่ดูแลผลกระทบจากน้ำฝน เมื่อมีฝนตกเจ้าหน้าที่ภาคสนามที่มีหน้าที่ดูแลปริมาณน้ำฝนต้องรีบแจ้งต่อหัวหน้าที่ดูแลสถานีในขณะนั้น ทั้ง ๓ หน่วยงาน หลังการตรวจวัดปริมาณน้ำเพื่อรอการแจ้งเตือนในระดับการเตือนภัยเป็นขั้นเป็นตอนต่อไป

๒. หลังจากรับแจ้งเตือนภัยเพิ่มระดับความรุนแรงขึ้น เจ้าหน้าที่ทั้ง ๓ หน่วยงานต้องใช้วิทยุสื่อสารตรวจเหตุการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกันทุกประการ จึงจะสามารถที่จะเริ่มเปลี่ยนระดับความรุนแรงเป็นข้อความอักษรในการยืนยัน

๓. หลังจากได้รับข้อความตรงกันทุกประการ แล้วจึงจัดวางเจ้าหน้าที่ตามจุดต่างๆ ที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด

๔. การวางแผนร่วมกัน

๔.๑ การวางแผนรับมือในหน่วยงานที่เป็นศูนย์การปฏิบัติงานร่วมกัน

๔.๒ ในศูนย์ปฏิบัติงานต้องมีหัวหน้าและรองหัวหน้าแต่ละหน่วยงานร่วมด้วยทุกครั้ง หรือแม้กระทั่งการสับเปลี่ยนเวรเฝ้าระวัง จะต้องมีส่วนใดผู้หนึ่งอยู่ร่วมเสมอ เพื่อเฝ้าการเตือนภัยขั้นสูงสุด

๔.๓ แจ้งต่อผู้จัดการในเวรเฝ้าระวังในขณะนั้น หรือหัวหน้าสูงสุด

๔.๔ ติดต่อหน่วยดับเพลิงสนามบิน ช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ สอบถามอาการผู้ได้รับบาดเจ็บ เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือทันต่อสถานการณ์

๔.๕ แจ้งต่อทุกสายการบินในสนามบินนั้นๆ ให้หยุดให้บริการไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น แล้วขนผู้โดยสารไปไว้ในจุดที่ปลอดภัยที่สุดที่ได้เตรียมการเอาไว้เป็นการเร่งด่วน

๔.๖ ภายใต้งานดูแลและการจัดการใดๆ ที่ได้รับมอบหมาย ต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ สนามบินนานาชาติ และแจ้งต่อหน่วยงานองค์กรการบินของฝ่ายสนามบินด้วย

๔.๗ เตรียมรับผลกระทบอันเนื่องมาจากฝนตก ฟ้าผ่า และทำการจัดบันทึกเพื่อเก็บเป็นข้อมูล

การรักษาความปลอดภัยอาคาร ๓ ของสนามบินเซินเจิ้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน หน่วยงานที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ได้เข้าไปศึกษาดูงาน จะมีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะด้านนอก สำหรับด้านในหลังจากเช็กอิน (แจ้งเข้า) เข้าไปในสนามบินแล้วจะเป็นความรับผิดชอบของอีกหน่วยงานหนึ่ง แต่ถ้าในเวลาฝึกซ้อมแม้จะมีการแบ่งว่าหน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบภายนอก อีกหน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบภายใน แต่เมื่อใดที่มีการฝึกซ้อม ทุกหน่วยจะต้องเข้าไปดูสถานที่ฝึกซ้อมจริง ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ไม่สามารถเข้าไปข้างในได้ สนามบิน ถือว่าพื้นที่ด้านในเป็นความปลอดภัยระดับสูง

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของสนามบินเซินเจิ้นอาจจะนำมาเป็นบทเรียนสำหรับประเทศไทยและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อความปลอดภัยและความสงบสุขของประชาชน การดูงานครั้งนี้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในประเด็นต่าง ๆ เช่น การวางแผน การอพยพผู้คน การฟื้นฟูและความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่ นอกจากการดูงานเรื่องสาธารณภัยแล้ว คณะยังได้มีโอกาสศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่องผังเมือง เรื่องการคมนาคมและขนส่ง การจัดสวนสาธารณะและการปลูกต้นไม้ต่าง ๆ ซึ่งที่เมืองเซินเจิ้นนี้ได้รับรางวัลสวนสาธารณะที่ดีที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง

